

ChristenUnie *Magazine*

*“Laat jongeren meedoen,
anders raak
je ze kwijt.”*

GERT-JAN SEGERS IN GESPREK MET CHRISTENUNIE-JONGEREN

De strijd tegen moderne slavernij

Stieneke van der Graaf in gesprek met Caroly Houmes

Groeten uit... Eemsdelta

Kromme stokken, rechte slagen

De kracht van een betrokken leerkracht

Een hoopvol verhaal

*“We laten zien
dat het wel zin
heeft om je stem
te verheffen en
actie te voeren.”*

“Wees
gevoelig
voor wat je
raakt”

22 ER GLOORT HOOP AAN DE EUROPESE HORIZON

En verder...

2	Voorwoord	18	De strijd tegen moderne slavernij
4	“Laat jongeren meedoen, anders raak je ze kwijt”	22	Er gloort hoop aan de Europese horizon
10	Groeten uit...Eemsdelta	24	De kracht van een betrokken leerkracht
14	Nieuw: Handboek voor onze afdelingen	30	Campagne update
17	Achter de schermen	35	Colofon en agenda

Beste ChristenUnie-vrienden,

Het nieuwe politieke seizoen is weer in volle gang en het gaat er meteen stevig aan toe. En dat is maar goed ook, want we hebben het over belangrijke thema's.

De komende maanden staan in het teken van de laatste fase van het zittende kabinet, en de opmars naar de verkiezingen op 17 maart. De verkiezingsuitslag gaat bepalen hoe we als Nederland uit deze coronacrisis tevoorschijn willen komen. Gaan we door op de oude weg? Met een samenleving ondergeschikt aan geld en economie? Of kiezen we voor een andere weg? Tijdens deze coronacrisis gaat er veel anders en zien we scherper wat er nodig is. Dit is hét moment om te kiezen voor wat echt telt. De ChristenUnie wil de wissels omzetten. Wij willen een economie die rechtvaardiger is. En een samenleving waarin mensen centraal staan. Waar we naar elkaar omzien, en voor elkaar zorgen.

Deze zomer heb ik mijn reces gebruikt om hier verder woorden aan te geven. Ik heb een manifest geschreven over hoe we onze samenleving eerlijker kunnen inrichten. Het is geen verkiezingsprogramma, geen uitvoerig stappenplan, maar een voorstel om te laten zien waar de ChristenUnie voor staat. Ik ben benieuwd wat u er van denkt. Daarom sturen we dit manifest vandaag samen met dit magazine naar al onze leden. Alleen met uw steun kunnen we dit voorjaar een grote stap zetten tijdens de Tweede Kamerverkiezingen. Dus we betrekken u graag zo vroeg mogelijk bij onze plannen.

Wilt u reageren op dit manifest? Dat kan! Mail ons uw reactie via manifest@christenunie.nl of stuur het op naar het partijbureau in Amersfoort.

Nogmaals dank voor uw steun, uw gebed en uw meeleven en meedenken.

Met hartelijke groet,

Gert-Jan Segers

*Johan van Oldenbarneveltlaan 46,
3818 HB Amersfoort,
tnv Gert-Jan Segers*

*“Laat jongeren meedoen,
anders raak
je ze kwijt.”*

Aan het eind van een warme zomer praten twee kersverse bestuursleden van de ChristenUnie-jongeren van PerspectieF met 'oude rot in 't vak' Gert-Jan Segers. Ze spreken met elkaar over hoop en realisme, dromen en toekomst, diversiteit en inclusie.

Tekst: Theanne Boer. Foto's: Anne Paul Roukema

De werkkamer van Gert-Jan Segers in Den Haag kijkt uit op het Plein en het standbeeld van Willem van Oranje. De hittegolf is net voorbij en frisse lucht stroomt door het open raam naar binnen. PerspectieF-bestuursleden Bina Chirino en Justin den Harder zijn in afwachting van het interview al druk met elkaar in gesprek. Ze zijn pas enkele maanden geleden begonnen als bestuur en hebben nog genoeg te bespreken. Segers is ondertussen vaderlijk in de weer met bekertjes koffie uit zijn apparaat in de hoek van de kamer. Daarboven hangt het manifest van Coalitie-Y, het smeedwerk van Segers en consorten om jongeren meer inspraak te geven in de politiek.

PerspectieF-voorzitter Bina is een echte millennial, want geboren in 1994. Justin, de nieuwe Algemeen Secretaris, is net zo oud als de ChristenUnie zelf: in de maand dat hij het levenslicht zag – januari 2000 – werd de partij opgericht. Maar een echt millennial, voelt hij zich eigenlijk niet. Justin: "Ik voel me wel verbonden met millennials maar ook weer niet... want dat zijn de mensen die nu kinderen hebben. Ik ben nog volop bezig met mijn studie. En met PerspectieF natuurlijk."

Beide PerspectieF-ers hebben een drukke agenda. Hun leven is meer dan gevuld met studie, (bij-) baan en bestuursfuncties. Bina studeert momenteel Taal- en cultuurstudies in Utrecht, met als hoofdrichting 'De fundamenten van Europa'. Ook was ze voorzitter van de Studentengeleding in de Universiteitsraad.

Justin combineert zijn deeltijd-lerarenopleiding Engels met een baan als docent en was tot voor kort burgerraadslid voor de ChristenUnie in Dronten. Wat mag volgens beide bestuursleden niet ontbreken op de politieke agenda van de ChristenUnie?

Justin: "De start die je maakt als je het werkende leven ingaat, daar gaat het om. Daarvoor zijn op-

Meer lezen?
Zie christenunie.nl/coalitie-y

leiding, baan en een plek om te wonen onmisbaar. Als je dat niet hebt, kan een grote groep niet goed beginnen en stagneert op een gegeven moment de maatschappij. Het is niet alleen onze generatie, maar ook de generatie onder ons die een oneerlijke start maakt. Dát is een enorm probleem. Ik schat in dat we in de toekomst meer flexwerken, maar dan zou de woningmarkt wel zo ingericht moeten worden dat je met een tijdelijk contract tóch aan een huis kunt komen. Dat is nu vrijwel onmogelijk."

REPRESENTATIE

Voor Bina is diversiteit en inclusie een belangrijk punt:

Bina: "Mensen zeggen tegen mij: 'Hee leuk jullie bestuur, dat ziet er divers uit!' Maar wij weten ook dat de rest van PerspectieF en de ChristenUnie lang niet zo divers is. We hebben nog een lange weg te gaan, maar het is nu gelukkig wel heel erg actueel. Er zijn heel veel plekken waar belangrijke keuzes worden gemaakt over voorzieningen waar jongeren gebruik van maken. Daar moet een doorsnee van de bevolking over kunnen meepraten, anders gaat er veel mis, is mijn ervaring." ▶▶

"WAT VOOR MIJ OP HET SPEL STAAT IS DE SAMENLEVING.
HOUDEN WE ELKAAR NOG VAST?"

"Je ervaart iets,
en dan weer
iets, en weer
iets totdat je
bij jezelf denkt:
oké hier trek ik
de grens"

Gert-Jan: "Ja, daar maak ik me ook zorgen over. Geloven mensen dat een overheid er voor hen is? Geloven ze dat de vertegenwoordiging ook namens hén spreken? Wil je meedoen in het systeem zoals we dat nu hebben? Aan het begin van de coronacrisis was er een enorme saamhorigheid. Het aantal zelfdodingen daalde toen bijvoorbeeld met twintig procent. Er was waardering en vertrouwen in de overheid. Maar deze zomer merkte ik een soort kantelpunt. Volgens een recente peiling is tien procent van de bevolking vatbaar voor samenzweringstheorieën. Ze zien de overheid als een instantie die er alles aan doet om ons dwars te zitten, onze vrijheid af te pakken, met ineffectieve maatregelen en informatie die wordt achtergehouden. Dat fundamentele wantrouwen, denken dat jouw vertegenwoordigers 's ochtends opstaan met het doel om mensen te grazen te nemen, dat vind ik heel zorgelijk. En het zijn ook weldenkende mensen die daarin geloven, hè. Een goede representatie geeft het vertrouwen dat degene die jou vertegenwoordigt ook jouw belangen meeneemt, ook al krijg je niet altijd gelijk."

"Wat voor mij op het spel staat is de samenleving. Houden we elkaar nog vast? Die rellen in de Schilderswijk, Overvecht en Duindorp afgelopen zomer is disconnectie, waarbij het ze niet uitmaakt of er dingen in de fik gaan of dat iets kapotgaat. En dat beklemt mij heel erg. Maar we hebben gezien

dat we het wel kunnen, dat we elkaar wel vast kunnen houden. Dat is mijn hoop. En elke keer als ik een foto zie van jullie als nieuw bestuur vind ik dat ook heel hoopgevend, want dat is een nieuwe generatie die zegt: 'Wij zetten een stap naar voren en we laten zien dat het wel zin heeft om je stem te verheffen en actie te voeren.' Net als Coalitie-Y. Ik zat hier twee jaar geleden met de jongerenorganisaties om tafel en eigenlijk dachten zij niet dat ze succes zouden hebben. Maar ik zei: 'Als we het echt slim spelen kunnen we gewoon gelijk krijgen. En we hebben het slim gespeeld, het is gelukt. Het kan dus gewoon.'"

MEEDOEN

Wantrouwen in de overheid en de politiek, merken Justin en Bina dat bij leeftijdsgenoten?

Bina: "Ik merk het wel, ook bij mezelf. Jongeren komen alleen reactief aan de beurt. We mogen vaak achteraf meepraten. Je ervaart iets, en dan weer iets, en weer iets totdat je bij jezelf denkt: oké hier trek ik de grens. Veel jongeren trekken het dan niet meer en haken af. Voor mij is het anders, omdat ik meedoe in het bestuursproces. Ik ben heel gezegend dat ik dat kan doen, want er zijn zoveel jongeren die dat niet kunnen. Zij hebben geen tijd of geen geld."

Gert-Jan: "Of ze geloven er niet in."

JONGERENMANIFEST COALITIE-Y

WIJ STAAN VOOR EEN SAMENLEVING DIE RECHT DOET
AAN IEDERE GENERATIE, NU EN IN DE TOEKOMST. TEKEN OOK!

- 01** We pakken het **leenstelsel** aan en voeren een basisbeurs in
- 02** We binden de strijd aan met **prestatiedruk** in het onderwijs en zorgen dat elke jongere in het middelbaar en hoger beroeps onderwijs zeker is van een kwalitatief goede stageplaats
- 03** We zorgen voor meer zekerheid op de **arbeidsmarkt**, we pakken de kloof tussen vast, flex en zzp aan en werken aan een goede balans tussen werk en privé
- 04** We pakken huishouders mee en gaan extra bouwen, zodat jongeren **betalbaar kunnen wonen**
- 05** We zorgen dat elke jongere **toegang heeft tot hulp en zorg**
- 06** We zorgen voor een eerlijk, eenvoudig en evenwichtig **pensionstelsel**
- 07** We zorgen dat de **koopkracht van jongeren** beter in beeld komt
- 08** We voeren een **generatieloets** in, om te zorgen voor eerlijke en generatiebestendige beleidskeuzes
- 09** We regelen een plek voor jongeren in de **kabinetsformatie**
- 10** We zorgen voor een **schone, leefbare toekomst** voor jongeren

"We laten zien dat het wel zin heeft om je stem te verheffen en actie te voeren."

Bina: "Ja, ze denken: laat maar, het is niet de moeite waard, het is niet op mij gericht of ik moet wachten op mijn beurt. Ik zie jongeren die zoveel balletjes omhoog moeten houden, die kunnen niet óók nog in een studentenbestuur of een jongerenraad gaan zitten om invloed uit te oefenen of voor zichzelf op te komen."

Bij Bina ontstond de interesse in politiek uit het vele vrijwilligerswerk dat ze deed en waarin haar ouders haar voorleefden. Ze komt uit een katholiek gezin en koos er zelf voor om lid te worden van de ChristenUnie. Bij Justin thuis was politiek niet een groot item: "Mijn moeder is wel lid van de ChristenUnie en mijn vader is een trouwe CDA-stemmer."

Gert-Jan: "Ik ben eigenlijk nogal rechts begonnen. Tijdens de Koude Oorlog hadden we heftige discussies over kruisraketten. Ik zat toen op de middelbare school en elke leraar was daar tégen de raketten. Zelf was ik juist voorstander van het plaatsen van kruisraketten. Ook was ik voor de NAVO, want ik vond het communisme bedreigend en dat we sterk moesten zijn. Mijn klasgenoten demonstreerde tegen kernwapens en mijn leraren gingen bidden voor die demonstratie, ik vond dat echt vreemd. Dat was mijn begin van nadenken over de grotere wereld, van me mengen in het

debat en daarvan leren. En ik hoop heel erg dat jongeren dat blijven doen."

Justin: "Ik ben heel goedgelovig, niet cynisch. Ik hoop ook heel erg dat met de komende verkiezingen niet de punten waar het echt om gaat ondersneeuwen, want verkiezingen laten vaak best wel een lelijke kant van de politiek zien."

Gert-Jan: "Ja dat klopt, een verkiezing haalt niet altijd het beste in politici naar boven. Wat ik heel mooi vind aan de politiek, is dat als iets je raakt, en bij mij zijn dat hartverscheurende zaken als gedwongen prostitutie en mensenhandel – dat je dan ook écht iets kunt doen. Ook al help je maar ►►

PERSPECTIEF

Perspectief, ChristenUnie-jongeren is een onafhankelijke politieke jongerenorganisatie met ruim 1.500 leden tussen de 12 en 30 jaar. Ze organiseren o.a. cursussen, congressen, lezingen, debatavonden en excursies.

► Meer info of lid worden?
Kijk op www.perspectief.nu

Perspectief
ChristenUnie-jongeren

tien vrouwen, dan heb je zo'n verschil gemaakt. Als het lukt, is politiek heel mooi. Daar hoort dan ook het politieke spel bij, met vragen als: 'Hoe krijg ik de meerderheid?' en 'Hoe kan ik het zo kneden dat het mijn kant op komt?' Er zit ook iets van spelvreugde in. Maar dat ken jij vast ook wel, Bina, in de universiteitsraad: 'met wie kan ik een bondje sluiten.'

Bina: "Jazeker, en dat 'spel' moet je ook leuk vinden."

Gert-Jan: "Klopt, anders is het alleen maar zwaar en moeilijk."

HOOPVOL REALISTISCH

Bina: "Ik vind de term 'hoopvol realisme' goed beschrijven waar we als Perspectief voor willen staan. Waarbij voor ons de nadruk ligt op het hoopvolle."

Gert-Jan: "Ja, dat vind ik mooi gezegd. Als je alleen maar realistisch bent, zo van: hoe is dit haalbaar, dan verlies je ook iets van dat vuur. Je moet wel iedere keer weer terug naar je eerste liefde, naar de vraag voor wie je het doet en waarom. Zoals Carola deed bij Zomergasten. Zij heeft natuurlijk een loodzwaar jaar achter de rug met het stikstofdossier waar iedereen boos over was. Maar daar zette ze even een stap naar achteren en kon ze het over haar idealen hebben. Die eerste emoties daar moet je toch iedere keer naar terug. En daar hebben we ook jullie voor nodig om hoopvol te blijven."

"Cynisme staat tegenover hoop."

Bina: "Als voorzitter hoop ik dat we op lange termijn verschil kunnen maken. Dat er meer jongeren zijn die ook echt geloven dat ze iets kunnen bijdragen. Anders raken we ze kwijt."

Justin: "We hebben het bij Perspectief vaak over representatie van jongeren in de politiek en wie er wel de politiek in zou willen. Ik vind het ongezond om puur als doel te stellen 'Ik wil de Tweede Kamer in'. Want ik vind dat je dat moet doen vanuit een vurige ambitie om iets te bereiken. Bijvoorbeeld omdat je onrecht ziet waar je iets aan wilt doen. Ik sluit het voor mezelf niet uit, maar misschien moet ik nog meer ervaring op doen. Ik vind het heel leuk om hier in de Kamer te zijn. Als je het gebouw binnenloopt is het altijd een beetje een magisch gevoel. Er hangt hier een bepaalde sfeer, en die is supertof."

"Wees gevoelig voor wat je raakt"

Bina: "Dat gevoel herken ik, dat je eigenlijk meer ervaring zou moeten hebben voordat je hier aan de slag kan. Maar het is echt belangrijk dat jongeren op elk niveau aan tafel zitten. En dan zullen er jongeren moeten zijn die met minder ervaring tóch die stap naar de Kamer zetten. Ik merk bij mezelf dat ik daar steeds meer voor open sta."

Gert-Jan: Die drive is heel belangrijk! En dat is ook mijn 'vaderlijk' advies aan jullie: wees gevoelig voor dat wat je in je hart raakt. Want dat zou wel eens iets kunnen zijn waarvan God zegt: maak dáár dan je strijd van. Ga daar je schouders onder zetten! Als het je raakt dat andere jongeren soms wanhopig zijn of het idee hebben dat het geen zin heeft, laat dat jou raken en laat dat jouw missie zijn.

Als Justin en Bina op de stoel van Gert-Jan zouden zitten, wat zouden ze dan als eerste aanpakken?

Justin: "Voor mij is dat nu het onderwijs. Als ik hoor dat de uitstroom van de Pabo in het eerste jaar 50% is, schrik ik daar van. De Pabo moet bijvoorbeeld echt aantrekkelijker worden voor mannen, maar ook voor vrouwen die in de bovenbouw zouden willen staan."

Gert-Jan: "Nou, daar heb je een belangrijk punt, want dat zou echt heel veel effect hebben. Juffen en meesters zijn belangrijke voorbeeldfiguren. Je ziet ook heel veel jongens vastlopen in het onderwijssysteem. Hoe divers is het docentencorps en hoe is ons onderwijs ingericht? Ik denk dat dat echt effect heeft op de ontwikkeling van kinderen"

"ER ZIJN VEEL DINGEN DIE IK BELANGRIJK VIND OM AAN TE KAARTEN."

en jongeren. Dus dat zou denk ik een hele goed onderwerp zijn om je tanden in te zetten."

Bina: "Er zijn veel dingen die ik belangrijk vind om aan te kaarten. Groot onrecht zoals de gruwelijke onderdrukking van de Oeigoeren door China bijvoorbeeld. Meer dan een miljoen van hen zitten opgesloten in kampen. Ik vind dat de wereld daar niet genoeg aandacht aan besteedt. Dat doet pijn, dat raakt mij echt."

Gert-Jan: "Ja het zwijgen van de wereld daarover is vreselijk. Zelfs de islamitische wereld zwijgt er ook over, al zijn het hun geloofsgenoten, want het is toch het machtige China waar we zo afhankelijk van zijn geworden.."

Bina: "Ja, dat we meer dan een miljoen mensen vanwege die economische macht in de steek laten vind ik onacceptabel."

Gert-Jan: "Ik wil nog even terugkomen op wat jullie zeiden: dat jullie niet cynisch zijn, maar hoopvol. Dat vind ik erg mooi. Cynisme staat tegenover hoop. Ik vind het verdrietig als een 25-jarige zegt: het heeft toch allemaal geen zin meer. Dat is niet waar, jullie ervaren dat zelf: jongeren kunnen invloed hebben. Kijk maar naar Coalitie-Y. In dat manifest staat de belofte dat ze bij de komende kabinetsformatie een plek aan tafel krijgen bij de onderhandelingen. Dat geeft hoop voor jongeren. Ik heb zelf één kabinetsformatie meegemaakt en dan komen de werkgevers en werknemers langs, de planbureaus en de commandant der strijdkrachten. Maar de jongeren niet. Dat hebben we met Coalitie-Y kunnen veranderen. Dat is de belofte die de premier heeft gedaan en alle partijen die dit hebben ondertekend. Verandering is mogelijk. Dat geeft hoop!" ■

Groeten uit... Eemsdelta

Kromme stokken, rechte slagen

“Wat je ook zoekt, wij hebben hier echt alles” Er wordt om gelachen aan de grote tafel in het gemeentehuis van Delfzijl. Het is waar dat de nieuwe gemeente Eemsdelta een grote variatie te bieden heeft aan inwoners en toeristen. De haven van Delfzijl, het Chemie Park, de historie van Loppersum, de boerenweggetjes van het buitengebied en de beroemde hangende keukens van Appingedam. Maar dat er genoeg thema’s zijn om de tanden in te zetten, ook dat is wel duidelijk.

Tekst en foto's: Joke Troost

DRIE GEMEENTEN EN EEN HERINDELING

An tafel zitten (keurig met anderhalve meter ruimte tussen hen in) wethouder in Delfzijl Meindert Joostens, Fractievoorzitter in Delfzijl Harold Kol, Fractievoorzitter in Appingedam Ina Schenkel en fractie assistent in Loppersum Gert Drenth. ChristenUnie mensen uit drie verschillende gemeenten die samen de top vormen van de nieuwe kandidatenlijst voor de herindelingsverkiezingen dit najaar. Na 18 november 2020 moet blijken met hoeveel zetels de ChristenUnie vertegenwoordigd is in de nieuwe gemeente Eemsdelta. Een spannende tijd maar wel een goede stap.

“Als je het met drie gemeenten doet, dan heb je veel meer achterban. Samen hebben we veel meer draagvlak onder een lijst.” Lijsttrekker Meindert Joostens ziet de bestuurskracht toenemen na de herindeling. “Door te herindelen en één ambtelijke organisatie te vormen ontstaat er meer bestuurskracht door meer mogelijkheden tot specialisatie van de ambtelijke organisatie. Daardoor hebben medewerkers minder deeltaken en komen er meer specialisten. Dit is uiteindelijk goed voor de inwoners. Zij worden dan (nog) beter geholpen. Het is ook goed voor het bestuur. In een zo klein gebied hoeven colleges en raden niet steeds met elkaar te overleggen over dezelfde zaken, het kan nu in één

keer voor het hele gebied worden georganiseerd. We moeten wel scherp blijven om het contact met inwoners goed in stand te houden. “Ook voor Ina Schenkel is de herindeling een stap vooruit. “Ik ben al bijna elf jaar het enige raadslid voor de ChristenUnie in Appingedam. Ik sta er soms toch wel alleen voor. Ik kan niemand inwerken of het even overdragen als mijn privé situatie daarom vraagt.”

VERANTWOORDELIJKHEID

Dat Schenkel zich al zoveel jaren inzet voor de partij staat niet op zichzelf. Eigenlijk alle ChristenUnie-mensen hier hebben een lange staat van dienst. Dat heeft volgens Schenkel meerdere oorzaken. “Het is gewoon lastig om nieuwe mensen te vinden. De vergrijzing speelt hier in het Noorden zeker een rol. “Joostens herkent dat. “Het heeft ook te maken met dat jonge mensen minder vaak lid worden van verenigingen of besturen. “Gert Drenth voegt daar nog een ander perspectief aan toe: “We hebben hier denk ik ook wel een calvinistische inslag. Je ziet dat veel van onze mensen al jaren op dezelfde plek zitten. Zij willen trouw zijn.”

Meindert Joostens herkent dat verantwoordelijkheidsgevoel. “Ik heb minder met onderhoud van wegen of zo, het gaat mij om de mensen. Je wilt trouw zijn aan de organisatie, trouw aan de mensen. ▶▶

“Je ziet dat veel van onze mensen al jaren op dezelfde plek zitten. Zij willen trouw zijn.”

“We hebben in het begin al afgesproken dat we over deze aardbevingen geen politiek willen bedrijven.”

Ik wil van betekenis zijn hier in de omgeving.” Harold Kol haalt een bekende ChristenUnie-slogan aan: “Stabiel en betrokken. Dat vind ik nog steeds heel mooi. Die zouden we gewoon weer kunnen gebruiken voor de verkiezingen.”

EXTRA HULP NODIG

Die zorg voor mensen heeft in alledrie de gemeenten een belangrijke rol. Ina Schenkel legt uit waarom dat juist in deze regio zo belangrijk is, juist ook na de herindeling: “De werkgelegenheid was altijd al lastig, maar na de coronacrisis is het nog heftiger. We verwachten meer mensen die uitkeringen nodig hebben, en schuldhulpverlening.” Joostens vertelt hoe het komt dat er hier in het Noorden misschien zelfs wel extra hulp nodig is: “We hebben hier bedrijven gehad waar mensen kwamen te werken die niet hoog opgeleid waren. Dat was een hele grote groep. Die bedrijven ontwikkelen steeds verder door waardoor er steeds minder maakwerk voorhanden is en het bedrijfsleven meer hoogopgeleide specialisten vraagt. We merken dat hier in de regio veel steun nodig is voor zorg, jeugdzorg, bijstand enzovoort. Mensen leven hier bijvoorbeeld ook minder gezond dan elders. We zijn dus ook niet van plan om te gaan bezuinigen op de zorg voor onze burgers.”

Maar dat is nog niet zo makkelijk gedaan als gezegd. Harold Kol: “Er ligt een voorstel voor een herverdeling van het gemeentegeld. Gemeenten tot 50.000 inwoners zouden dan per inwoner

ongeveer 33 euro minder krijgen. Dat kan echt niet! Grote steden krijgen er juist meer dan honderd euro per inwoner bij. Dat is onevenredig verdeeld. Daar zijn we echt voor aan het lobbyen.” Ina van Schenkel benadrukt nog eens een keer: “Wij zijn een mensenpartij. Grijs en groen is ook belangrijk, maar het sociaal beleid heeft hier echt onze eerste aandacht.”

HART VAN DE AARBEVINGEN

En toch is dat “grijs” wel een enorm thema hier. Want de nieuwe gemeente Eemsdelta ligt in het hart van de aardbevingen die voor enorme schade hebben gezorgd. Niet alleen aan de huizen en gebouwen, maar ook aan de mensen. Gert Drenth: “De leefbaarheid staat behoorlijk onder druk. Je moet niet onderschatten wat de psychische gevolgen zijn van de bevingen. Mensen voelen zich niet veilig en het traject om alles te herstellen is enorm complex gemaakt. Er is sprake van ongelijkheid. Het ene huizenblok wordt volledig opnieuw opgebouwd, het andere huizenblok met precies dezelfde huizen dat er haaks op staat krijgt niks. Dat is bijna niet uit te leggen.”

Maar de ChristenUnie ziet ook de kansen om met kromme stokken rechte slagen te slaan. Ina Schenkel: “Alle scholen moeten versterkt worden. Wij zeggen dan: laten we een mooie campus maken. Daarbij worden verschillende bestaande gebouwen verlaten. Er komt echt iets nieuws, een meerwaarde voor het gebied. Het mooie is dat bij deze nieuwe start er opleidingen komen waarbij met werkgevers afspraken worden

“Stabiel en betrokken. Dat vind ik nog steeds heel mooi.”

gemaakt met baangarantie en er dus meer werkgelegenheid komt. En ook hele woonwijken en zorgsystemen krijgen een upgrade. Tegelijk zien mensen die in hun kapotte huis zitten dat niet direct. Dat moeten we dus ook goed laten zien.” Kol: “We hebben ook regelmatig contact met de ChristenUnie in de provincie en Tweede Kamer om zoveel mogelijk gezamenlijk op te trekken in het aardbevingsdossier en elkaar daarin voeden en ondersteunen. En dat gezamenlijk optrekken loopt goed en waarderen we.”

IETS MOOIS UIT IETS SLECHTS

Meindert Joostens vindt het mooi dat de gemeenten én de verschillende partijen goed samenwerken. “We hebben in het begin al afgesproken dat we over deze aardbevingen geen politiek willen bedrijven. Dan wordt het alleen maar ingewikkelder. We zijn allemaal slachtoffer, onze eigen huizen hebben ook schade, en we gaan hierover elkaar niet de loef afsteken. We moeten samen optrekken, met gemeenten en de regio.” Drenth voegt daar aan toe: “Wij zijn niet van de spelletjes. We willen, net als de ChristenUnie in de landelijke politiek, altijd constructief en positief zijn. Zodat uit iets slechts, iets moois kan komen.” ■

Ina Schenkel (66)

**FRACTIEVOORZITTER APPINGEDAM
EN ENIG RAADSLID**

Werk: AOW na de verkoop van eigen bedrijf
Levensmotto: Je kunt alles tot het tegendeel is bewezen.

Meindert Joostens (63)

**WETHOUDER IN DELFZIJL
VOOR DE 4E PERIODE**

Werk: 30 jaar bij de politie gewerkt, van agent tot hoofdinspecteur
Levensmotto: Jozua 1:9 Ik gebied je dus: wees vastberaden en standvastig, laat je door niets weerhouden of ontmoedigen, want waar je ook gaat, de HEER, je God, staat je bij.

Harold Kol (45)

FRACTIEVOORZITTER IN DELFZIJL

Werk: 27 jaar bij de Koninklijke Marechaussee.
Levensmotto: Met elkaar en voor elkaar in de gemeenschap

Gert Drenth (42)

**FRACTIE ASSISTENT
IN LOPPERSUM**

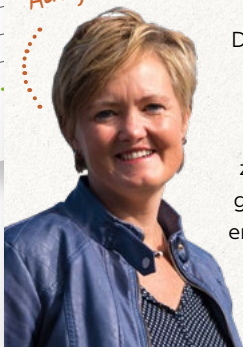
Werk: Senior beleidsmedewerker planning en control bij de gemeente
Levensmotto: Laten we allemaal proberen de wereld iets beter achter te laten dan we haar hebben aangetroffen.

Nieuw: Handboek voor onze afdelingen

De ruim honderd lokale besturen en fracties van de ChristenUnie hoeven het wiel niet steeds zelf uit te vinden. Dankzij de contributies van onze leden werken er op het partijbureau verschillende adviseurs die de lokale afdelingen ondersteunen bij hun werk. Naast het persoonlijk advies op maat verzorgen de adviseurs ook materialen om het werk in de afdeling vorm te geven. En daar is nu iets nieuws aan toegevoegd: een nieuw handboek!

"Het handboek voor afdelingen is een boek boordevol inspiratie voor de hele afdeling, voor zowel bestuur als fractie. Hoe beter bestuur en fractie op elkaar zijn afgestemd, hoe mooier het team dat dan ontstaat. De fractievoorzitters en bestuursvoorzitters trekken samen deze kar. Als tandem zijn zij de aanjagers om met hun fractie en bestuur de ChristenUnie kleur te geven in de gemeente. Een team dat met elkaar een grote maar prachtige klus gaat klaren: het laten horen van het unieke ChristenUnie-geluid in zoveel mogelijk steden en dorpen in ons land.

Addy

Dit nieuwe handboek kan daarbij helpen, want regelmatig is er behoefte aan achtergrondinformatie en goede ideeën. Want hoe zorg je ervoor dat je als fractie goed zichtbaar bent en weet wat er lokaal speelt? En hoe organiseer je als bestuur een leuke activiteit voor je leden? Het handboek

staat vol tips om het werk in de afdeling vorm te geven.

Het nieuwe handboek lijkt op een werkboek. Er is ruimte om te schrijven en om aantekeningen in te bewaren in de bijgevoegde map. Handig voor het dagelijkse afdelingswerk. Ook is de beginselverklaring van de ChristenUnie te vinden in de map.

Het leuke van dit handboek is dat het samen met de lokale afdelingen gemaakt is. Dus allerlei ideeën die erin staan komen juist uit de afdelingen. Zo versterken we elkaar en werken we samen aan de missie van de ChristenUnie: streven naar een samenleving die meer en meer functioneert naar Gods wil!"

Alma

**Alma Broekmaat &
Addy Plieger**
Adviseurs Lokale
Afdelingen, partijbureau

“Eerlijk gezegd lees ik weinig handleidingen meer. Gewoon omdat het zo makkelijk is om via internet te zoeken als er een actuele vraag is. Toch heb ik dit handboek met plezier en interesse doorgelezen. Het is een prettig leesbaar en toegankelijk document.

Pluspunt is dat het zowel voor bestuur als fractie is geschreven. Ook vind ik het erg goed dat er diverse onderwerpen aan de orde komen: de samenwerking tussen fractie en bestuur; de cultuur van samenwerken; onderlinge communicatie en teamontwikkeling. Dat is zo'n belangrijke basis!

“WAT MIJ BETREFT EEN HANDZAAM ÉN INSPIREREND DOCUMENT”

Tijdens het lezen van de handleiding ben je ongemerkt aan het checken of ‘we een beetje op het goede spoor’ zitten in Rotterdam. Ik denk dat dat wel goed zit, ook al kan het natuurlijk altijd beter en meer. En dat is precies ook het moeilijke van fractie- en bestuurswerk: het vinden van een goede balans. Het lukt niet altijd om waar te maken wat je graag zou willen. Werken vanuit een plan (wat ook beschreven wordt in het handboek) kan daarbij zeker behulpzaam zijn. Wat mij betreft een handzaam én inspirerend document voor iedereen die bezig is met fractie- en bestuurswerk.”

Judith de Gelder
Bestuur ChristenUnie
Rotterdam

“In Oldebroek hebben we het voorrecht dat we een grote fractie hebben (7 van 19 raadsleden). We denken zelf dat we onze zaken wel aardig op orde hebben. Duidelijke afspraken over verantwoordelijkheden met het bestuur en in de fractie heeft iedereen zijn eigen taken. Veel dingen doen we min of meer op de automatische piloot. We zijn niet zo van protocollen en werkplannen, bij ons is het meer van aanpakken en je werk doen. Zorgen dat je herkenbaar en aanspreekbaar bent in de gemeente en je verantwoordelijkheden nakomen. Dat past ook in onze gemeenschap niet te veel praten maar gewoon doen.

“IK WAS BLIJ VERRAST OVER DE PRAKTISCHE WERKVORM DIE GEKOZEN IS IN DIT BOEKWERK.”

Zelf kan ik altijd enorm genieten van de inspiratiebijeenkomsten die we als fractie geregeld houden maar ook de partijcongressen zijn voor mij altijd erg bemoedigend. De verbondenheid met elkaar, te zien en voelen dat we allemaal vanuit dezelfde gedrevenheid en liefde voor onze Here Jezus Christus dit werk doen, is geweldig om te ervaren.

Enige tijd geleden ontvingen we ‘het Handboek voor lokale afdelingen’. Ik was blij verrast over de praktische werkvorm die gekozen is in dit boekwerk. Geen hoogdravende woorden maar makkelijk leesbaar en inspirerend. Een mooie mix tussen verdieping, vernieuwing, inspiratie en naslagwerk. Eigenlijk precies wat bij onze afdeling past, praktisch en gericht op de inhoud en daarbij ook nog eens geschreven op een manier waaruit de ChristenUnie-verbondenheid voelbaar is.

ChristenUnie, hartelijk dank voor dit boekwerk. Een werkboek om mee aan de slag te gaan en zeker niet om op de stapel ‘nog eens lezen’ te leggen.”

Engbert Jan Ruitenbergh
Fractievoorzitter ChristenUnie Oldebroek

Hoe ga ik om met dreigend ontslag?

**VRAAG HET
cgmv**

Bel of app de WerkLijn 06-198 25 129

› CHRISTELIJKE KIJK OP WERK

Duizenden Filipijnse kinderen zijn niet veilig tijdens de lockdown. Zij worden misbruikt voor webcams.

Help ons **om ze te vinden**
www.ijmnl.org/lockdown

#UnsafeInLockdown

Achter de schermen bij de online partijbijeenkomst

Vanwege de coronacrisis kon het voorjaarscongres van de ChristenUnie dit jaar niet doorgaan.

In plaats daarvan hebben we op 13 juni voor het eerst een online partijbijeenkomst georganiseerd, met o.a. een speech van Gert-Jan Segers, gesprekken met onze bewindspersonen en Beatrice de Graaf en muziek van Elise Mannah. Op deze pagina's een kleine impressie hoe deze bijeenkomst er achter de schermen uitzag. ■

Heeft u de uitzending gemist?
Kijk hem dan terug via
christenunie.nl/online-partijbijeenkomst

De strijd tegen moderne slavernij

STIENEKE VAN DER GRAAF IN GESPREK MET CAROLY HOUMES

Ze staan te popelen om elkaar te ontmoeten: Stieneke van der Graaf, Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie en Carly Houmes, directeur van International Justice Mission herkennen veel in elkaar. Ze zijn nagenoeg even oud, hebben allebei rechten gestudeerd en zetten zich met hart en ziel in voor slachtoffers van mensenhandel, prostitutie en slavernij. Een gesprek over werken in het hart van het kwaad en hoe God ook dáár aanwezig is.

Tekst: Theanne Boer, Beeld: Anne-Paul Roukema

Het gesprek vindt plaats in het kantoor van IJM in Hilversum. Op deze donderdagmiddag is het vanwege de coronatijd en de vakantie opmerkelijk stil, van de veertien medewerkers is bijna niemand aanwezig. Stieneke bewondert de opgeruimde bureaus: "Dat ziet er bij mij dus heel anders uit hè, de dossiers stapelen zich op en op het laatst heb ik nog maar een klein plekje over om te werken!" Gelukkig was er ook nog tijd voor dit gesprek, waar ze naar uitgekeken heeft, vertelt ze: "Ik wilde jou al heel lang ontmoeten, Carly, want ik heb grote bewondering voor wat jullie doen, maar net toen ik Kamerlid werd, vertrok jij voor een aantal jaar naar Australië. Ik ben blij dat het er nu eindelijk van komt."

RECHTVAARDIGHEIDSGEVOEL

Carly heeft vooraf haar gesprekspartner even gegoogeld en ontdekte behalve dezelfde leeftijd ('jij bent van '84, ik van '83') ook dezelfde studie: rechten, met specialisatie mensenrechten. "Waarom koos jij daar-

voor?", wil ze van Stieneke weten.

"Dat had ik als kind al bedacht", vertelt Stieneke, "ik had toen al een groot rechtvaardigheidsgevoel en voelde sympathie voor mensen in een kwetsbare situatie. Tegen het einde van mijn studie kwam ik eerst terecht in de provinciale politiek en ontmoette ik mensen die slachtoffer zijn van mensenhandel. Ik herinner me een vrouw uit Oeganda die samen met andere meisjes werd opgesloten in een boerderij en daar in de prostitutie moest werken. Ze had geen idee hoe de wereld daarbuiten was. Ze kende niemand. Kom er dan maar eens uit. Op een gegeven moment werd ze heel erg ziek, waardoor ze waardeloos werd in de ogen van die mensen waar ze voor werkte. Mensonterend. Ze hebben haar middenin de nacht op straat gedumpt terwijl ze zo ziek was. Ze is in goede handen terecht gekomen, maar in Nederland kun je dus lang onder de radar blijven. Ook voor dat wat onzichtbaar is, mogen we onze ogen niet sluiten." ▶▶

*“Ik had toen al een groot
rechtvaardigheidsgevoel en voelde
sympathie voor kwetsbare mensen”*

“Zodra ze hier de grens overkomen wordt hun paspoort afgepakt.”

Dat herken ik, zegt Caroly: “Al van jongs af aan trok ik me dit aan. Als m’n vader het Achtuurjournaal keek en daarna Spoorloos dan trok ik dat eigenlijk niet. Bizar hè. Nu zoek ik wel dat soort verhalen op terwijl ik er vroeger niet van sliep. Die verhalen raakten me heel erg. Of het nou over één persoon ging of over een heel land. M’n ouders vonden het lastig om met mij te discussiëren, omdat ik altijd een weerwoord had. Ga jij nou lekker advocaat worden, dachten ze. Al heel jong had ik een band met God, ik was benieuwd naar hem. Ik wilde weten hoe God zich verhoudt ten opzichte van onrecht.”

Tijdens haar studie deed Caroly vrijwilligerswerk op de Filipijnen waar ze dingen zag die niet klopten: “Oudere mannen met veel te jonge meisjes. Ik dacht: hoe kunnen mensen zo kwetsbaar zijn als alle wetten, alle verdragen zijn geregeld? Waarom wordt dat niet gehandhaafd? Daar heb ik me tijdens mijn afstuderen in verdiept. Wat heeft Nederland voor grond om bijvoorbeeld op de Filipijnen ook echt iets te kunnen doen?”

Stieneke: “Ik ben wel benieuwd naar het antwoord dat je gevonden hebt.”

Caroly: “Nou eigenlijk was de conclusie erg pessimistisch. De verdragen zijn er wel, maar het is duur om daar delegaties heen te sturen. De lokale politie is of corrupt of te weinig toegerust om te handhaven. Maar toen kwam ik IJM in mijn onderzoek tegen. Het was een Amerikaanse organisatie met een eenvoudige website. Maar ik werd er wel verliefd op. Op de missie en omdat het zo tastbaar is wat ze doen. Het gaat over het veranderen van hele systemen maar ook over die ene persoon en dat vond ik zo mooi.”

Want daar zie je heel erg God in terug: dat het altijd over die ene persoon gaat. Toen ik via-via hoorde dat het in Nederland zou starten, heb ik meteen gesolliciteerd.”

10 MILJOEN EURO

Stieneke: “Ja, dat is het mooie van jullie organisatie. Dat jullie met advocaten en politie het systeem gebruiken om mensen vrij te krijgen. De overheid moet een schild zijn voor de zwakken. Eén van de belangrijkste redenen voor de ChristenUnie om deel te nemen aan de regering was dan ook de aanpak van gedwongen prostitutie en de bestrijding van mensenhandel. Er wordt nu gewerkt aan een wet die de leeftijd voor prostitutie landelijk verhoogd naar 21 jaar, registratie mogelijk maakt zodat de vrouwen beter in beeld zijn bij hulpverleners, gemeente en politie en een pooierverbod. Die wet is broodnodig.

Daarnaast hebben we afgelopen jaar 10 miljoen vrij kunnen maken voor extra gespecialiseerde mensenhandelrechercheurs en online opsporing. En daar ben ik heel blij mee. De netwerken lopen door heel Europa en Afrika.”

“Ook voor dat wat onzichtbaar is, mogen we onze ogen niet sluiten.”

Caroly: “... en de Filipijnen, ik zat pas nog hier met de Nederlandse politie om de tafel. De politie maakt graag gebruik van de expertise van IJM in het bestrijden van online kindermisbruik. De politie werkt al langere tijd

samen met IJM om misbruik van Filipijnse kinderen voor webcams aan te pakken, zowel in de Filipijnen als vanuit de Nederland. De vraag naar het misbruik komt namelijk ook hier vandaan.”

Stieneke: “Ik denk dat die aanpak heel goed is, dat er wordt gekeken naar de bron, om te kijken of die netwerken kunnen worden opgerold. Juist door corona is ook zichtbaar geworden wat eerst onzichtbaar was. Maar ik hoorde ook dat nu de bordelen weer opengaan, er alweer jonge meisjes in Roemenië klaar stonden om hier naartoe te gaan. En dan breekt mijn hart; hoe kan dit? Dat voelt soms als zo’n groot kwaad, haast te groot om op je schouders te nemen. Het is wat je zegt, Caroly, al is het maar voor die ene persoon.”

Ze vervolgt: “Ik was een keer met hulpverleners in een bordeel waar echt hele jonge meiden werkten. Een meisje vertelde dat ze schulden had en onder bewindvoering stond. De naam van een man stond op haar bovenlichaam getatoeëerd. En dan weet ik van rechercheurs dat pooiers hun meiden op deze manier brandmerken. Die verhalen móeten naar buiten toe,

ze moeten gedeeld worden. Ik heb de staatssecretaris weleens meegenomen op dit soort bezoeken. Want mensen denken: het bordeelverbod is afschaffing, het is in Nederland dus wel in orde. Maar dat is helemaal niet zo. Die meisjes zijn dan wel 18, ze mogen dan in veel gemeenten al in de prostitutie werken maar ze hebben vaak geen KvK-nummer, geen eigen bankrekening, geen zeggenschap of vrije wil. Het is moderne slavernij. "

WAAR IS GOD?

Het zijn heftige onderwerpen waar beide vrouwen dagelijks mee te maken hebben. Duivelse praktijken, zo zou je het wel kunnen noemen. Hoe kunnen ze te midden van al dat kwaad nog hoop houden? Waar is God in dat alles?"

Stieneke: "Ja, het is een heftige wereld. Maar ik put hoop uit de positieve verhalen. Die heb ik juist in deze coronatijd gehoord. Dat vrouwen deze tijd ook als een geschenk hebben ervaren. Er was hulp voor hen, en ze ontvingen de moed om de knop om te zetten en eruit te stappen. Dat vind ik zo fantastisch en daar zie ik ook echt dat God werkt. Ik las het verhaal van een vrouw, die dus inderdaad de kans heeft gezien om hier uit te gaan. Dan denk ik: dat is die ene vrouw voor wie we het allemaal doen en waardoor ik weet dat God werkt. Ook in Groningen heb ik het meegeemaakt dat ik met de vrouwen over God kon praten. Dan kon ik zeggen dat ze er mogen zijn, dat ze niet alleen zijn. God is er ook voor hen en dat geeft hen en mij hoop."

Caroly: "Er staat in de Bijbel dat God de roep van armen en kwetsbaren hoort en dat geloof ik ook. Onze undercover's gaan achter dat ene gezin of die ene fabriek of dat ene meisje aan. Dat kunnen hele zoektochten zijn, maar op de een of andere manier wordt dan vaak het onmogelijke toch mogelijk en

worden mensen soms na jaren nog gevonden. Ik denk dat het geheim ook is dat we respectvol met de lokale politie en justitie omgaan. Daar zie ik God heel erg in terug. Als een zaak in de media komt, dan schuift IJM altijd de politieagent naar voren die het heeft geleid. Dan krijgt die het applaus. Ik denk ook dat we door God geleid worden naar politieagenten en justitiemedewerkers die niet corrupt, maar van goede wil zijn. Overal is naast het vele slechte ook heelheid te vinden, en dat is van God. Ik vergeet nooit dat ik in Calcutta was, in een buurt waar wel twintigduizend meisjes gedwongen aan het werk waren. Ik voelde de duisternis heel zwaar op mij drukken. En toen zag ik een undercoveragent, die ik herkende van een vergadering op kantoor. Hij mocht geen contact met ons maken, maar gaf een glimp van herkenning. Toen dacht ik: dat is God. Hij is in hem, hij is een stukje God in die vreselijke duistere buurt. Dus, Stieneke, elke keer als jij op veldbezoek gaat, hier in Nederland, dan ben jij dat voor mij en dat vind ik echt heel tof. Dan ben jij dat stukje God in die buurt."

Stieneke: "Wat mooi dat je dat zegt, zo heb ik het nog niet eerder bekeken. De echte lichtbrengers zijn in mijn ogen de hulpverleners. Jij hebt nog veel meer gezien dan ik en je bent op de zwaarste plekken geweest... Vanuit de Kamer proberen we ons best te doen maar ik denk dat hier ook echt heel veel werk ligt voor jullie. Daar moeten we elkaar zeker nog eens over spreken en ik wil ook graag met je mee op veldbezoek in Roemenië, mag dat?"

Caroly: "Natuurlijk, als de corona over is, ga jij mee. Ik vind het mooi om te zien hoe gepassioneerd je bent. De verhalen blijven je raken, zie ik en dat moet ook, anders kun je niet het belangrijke werk doen wat je doet." ■

Er gloort hoop aan

De Europese Commissie onder leiding van Ursula von der Leyen is nog niet eens een jaar actief, maar we hebben al twee unieke gebeurtenissen meegemaakt. Het Verenigd Koninkrijk is de eerste lidstaat ooit die de EU verlaten heeft. Verder is het sinds het bestaan van het Europees Parlement in Brussel nog niet eerder voorgekomen dat we in 27 verschillende landen maandenlang vanuit huis werkten. Er is goed nieuws te melden over de Intergroep Godsdienstvrijheid, maar ook zijn er spanningen op het gebied van de visserij. Gelukkig gloort er altijd hoop aan de horizon.

GODSDIENSTVRIJHEID

Positief nieuws is dat we eind vorig jaar een doorstart konden maken met onze Parlementaire Intergroep Vrijheid van Godsdienst en Levensovertuiging (groepsfoto). Belangrijke onderwerpen als christenvervolging en antisemitisme kunnen we hierdoor agenderen in het Europees Parlement. In de vorige mandaatperiode heb ik me bijvoorbeeld sterk ingezet voor christenen in Egypte, maar ook voor de situatie in Pakistan, en dan in het bijzonder voor de vrijlating van de ter dood veroordeelde Asia Bibi.

Een sleutelfiguur in dit hele vrijlatingsproces was Ján Figel, de speciale EU-gezant godsdienstvrijheid. Dergelijke gebeurtenissen laten zien dat deze

functie van onschatbare waarde is voor de Europese Unie. Tot onze grote teleurstelling stelden we dan ook vast dat er aanvankelijk niet iemand benoemd werd als nieuwe speciale EU-gezant godsdienstvrijheid deze mandaatperiode. Om die reden hebben we veel actie ondernomen om dit toch voor elkaar te krijgen. Zo hebben we in februari een brief met onze Parlementaire Intergroep aan de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen gestuurd. Mede op mijn verzoek heeft de EVP-fractie dat begin juli ook gedaan. We hebben via velerlei wegen en in verschillende internationale

de Europese horizon

media aandacht voor dit onderwerp gevraagd, en internationale organisaties zoals Open Doors hebben hetzelfde gedaan.

Gelukkig is de Europese Commissie uiteindelijk overstag gegaan, en heeft toegezegd een nieuwe EU-gezant godsdienstvrijheid te zullen benoemen. Godsdienstvrijheid is niet vanzelfsprekend, zelfs niet op ons continent, dus aandacht voor dit mensenrecht blijft onverminderd nodig.

“Godsdienstvrijheid is niet vanzelfsprekend”

VISSERIJ

De Nederlandse vissers hebben het momenteel zwaar. De vrees is dat er in steeds minder wateren gevestigd kan worden door een dreigende *no deal* met de Britten, maar ook vanwege maatregelen vanuit Brussel. Dit komt bovenop de klap die deze sector vorig jaar al te verduren kreeg: een verbod op de pulsvisserij. Wel zijn er enkele lichtpuntjes. Zo ben ik erg te spreken over brexit-onderhandelaar voor de EU, Michel Barnier, die voet bij stuk houdt in de gesprekken met het Verenigd Koninkrijk. Hij zegt

dat de Britten alleen toegang kunnen krijgen tot onze Europese interne markt, wanneer onze vissers toegang kunnen houden tot de Britse wateren. Hier heb ik ook altijd voor gepleit.

Een andere opsteker is dat uit onderzoek van de Internationale Raad voor Onderzoek der Zee (ICES) blijkt, dat de pulsvisserij flink minder impact heeft op de ecologie en het milieu dan de traditionele manier van vissen met de boomkor. Dit najaar bespreken we het rapport in de visserijcommissie. Het pulsverbod is onterecht en moet daarom van tafel.

Voor beide bovengenoemde onderwerpen geldt duidelijk dat het werk is van lange adem. Het ene is al gelukt, voor het andere hebben we langer geduld nodig. We gaan het komende seizoen weer met hetzelfde doorzettingsvermogen aan de slag. ■

Peter van Dalen

Europarlementariër ChristenUnie

Volg Peter op social media:

- @petervdalen
- Peter van Dalen
- @petervdalen

De kracht van een betrokken leerkracht

Daar zat hij als basisschoolleerling: in de kamer van de directeur. Harmen de Glint (nu 35) ging als jonge scholier met lees- en schrijfproblemen naar een school voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden (lom). De klas was volledig ontspoord en niemand had controle over de leerlingen. Harmen, de grootste raddraaier, werd de klas uitgezet. Hij mocht voortaan koffie en koek rondbrengen, en kreeg geen les.

Tekst: Henrique Staal, Foto's: Jaco Klamer

In de zomer van 1994 komt Peter de Vries (inmiddels 54) als leerkracht de klas van Harmen lesgeven. Harmen belandt, na een halfjaar afzondering, weer in de groep, en gaat het gevecht aan met de nieuwe leerkracht die orde aanbracht in de chaos. "Ik verzette me tegen zijn gezag", vertelt hij. Peter weet nog goed dat het zelfs uitliep op een fysieke worsteling om Harmen rustig te houden, waarbij een knoop van Harmens rood-geblokte blouse afviel.

INTRODUCTIE

Onderwijsdeskundige Peter de Vries stelt zijn voormalige leerling vanmiddag voor aan ChristenUnie Tweede Kamerlid Eppo Bruins (50), met wie hij vaker contact heeft over het onderwijs dat hen beiden aan het hart gaat. Ze zijn – buiten de openingstijd – welkom in het goedlopende Ermelose restaurant Japas van Harmen, waar koks en bedienende personeelsleden zich opmaken voor de komst van hun gasten.

LIEVE KEREL

"Ik zag jou al als vechter, en wilde je stimuleren te vechten", zegt Peter tegen zijn oud-leerling. "Jij kon als kind te goed 'functioneringsgesprekken' met leerkrachten voeren en kwam daardoor in dat kamertje van de directeur terecht." De leraar en leerling halen herinneringen op aan het bijzondere schooljaar, 25 jaar geleden, waarin Peter de rust terugbracht in de klas van Harmen, en hem leerwerk bezorgt. "We waren leerkracht en leerling maar Peter stelde zich op als één van ons, en ik was zijn beste vriend", vertelt

"Waarom plakken we zoveel labels op jonge kinderen?"

Harmen verwonderd. "Hij begreep me echt, en ik wilde me graag inzetten voor hem." Op klassenfoto's staat Harmen sindsdien stevast vlak naast zijn leerkracht. Die lacht: "We hadden elkaar gevonden." "Wij zijn een avontuur aangegaan als mensen, niet als leerkracht en leerling", vindt Peter. "Er gebeurde tussen ons iets op zielsniveau: onze belevingen pasten bij elkaar."

De onderwijsdeskundige betreurt het dat schoolkinderen vaak de dupe worden van volwassen mensen die niet functioneren: "Er gaan zoveel kinderen kapot". Het gaat hem aan het hart dat kinderen terechtkomen in speciaal onderwijs waarvan nog maar de vraag is of het voor hen een geschikte vorm, is omdat we daarmee iedereen die afwijkt van het gemiddelde als abnormaal bestempelen. "Die kinderen zijn net zo gek en leuk als ikzelf", vindt hij. "Ook Harmen was een lieve, begrip- en respectvolle kerel aan wie niets mankeerde, maar wij hadden hem gelabeld." >>

SCHOUDER AAN SCHOUDER

“Waarom plakken we zoveel labels op jonge kinderen”, vraagt Eppo Bruins zich af terwijl hij aandachtig luistert naar het bijzondere verhaal van Harmen. Hij is, net als Peter, overtuigd geraakt van het belang van ouderbetrokkenheid in het onderwijs, één van de speerpunten van het kabinet. Al in 2016 schreef Eppo Bruins de nota ‘Kerels voor de klas’ waarin hij pleitte voor meer man/vrouw diversiteit in het onderwijs en een beroepsgroep die beter voor zichzelf opkomt. Het onderwijs moet volgens het Kamerlid ook meer fulltime contracten bieden zodat leerkrachten kostwinner kunnen zijn. Ze moeten hun eigen lessen kunnen inrichten zonder stapels papierwerk te moeten verrichten. Eppo betreurt het dat de verhoudingen tussen ouders en leerkrachten juridiseren, terwijl ze beter schouder aan schouder kunnen staan. “Vertrouw ouders”, zegt hij. “Het zou mooi zijn als ouders en leerkrachten samen optrekken zodat een school voor kinderen een verlengstuk wordt van thuis. We hebben moedige leerkrachten nodig en schoolleiders die hen steunen.”

LOL IN LEREN

“Ik was in het kamertje van de directeur een ongemotiveerde leerling geworden; ik voelde me door niemand begrepen”, blikt Harmen terug. “De term ‘gedragsproblemen’ was voor mij een vrijbrief voor problemen en ontsporing, want ik was afgeschreven.” Harmen had bovendien gehoord dat hij als lom-leerling nooit naar de havo of het vwo zou kunnen, terwijl hij graag wilde leren. Een hbo-studie zou onbereikbaar zijn voor hem.

Toch kreeg Harmen, dankzij Peter, de lol in het leren terug, hoewel hij – tot zijn grote frustratie – merkte dat hij op het vervolgonderwijs nog geen Psalm uit zijn hoofd kon leren omdat hij nooit had leren léren. Peter beaamt dat: “Er werd toen op deze school nog niet getest en getoetst, want er werd gedacht dat dat niet kon met deze kinderen.”

Harmen haalt uiteindelijk de mavo, volgt een mbo-opleiding marketing en communicatie en doorloopt met goed gevolg een hbo-opleiding marketing en management. Als consultant detacheert hij daarna onderwijspersoneel, maar zijn passie ligt elders. Hij krijgt een baan bij restaurant De Chinese Muur in Putten waar hij al werkt als student, en waar het gezin De Glint vroeger eenmaal per jaar uit eten ging. “Ik wilde loempia’s verkopen”, lacht hij.

Harmen werkt samen met eigenaar Shuling Hu, wiens echtgenoot een ander restaurant runt. Als die weer bij De Chinese Muur komt werken, staan beide mannen tegenover elkaar met hun verschillende achtergronden en inzichten. Maar de twee vinden elkaar in de bedrijfsvoering en worden compagnons. Ze bundelen hun kracht: Jian Lan bestiert de backoffice en keuken, Harmen

Te lezen op:
ChristenUnie.nl/kerelsvoordeklas

"Ik vind het onbetaalbaar dat we ons weer aan elkaar kunnen verbinden"

"We hebben moedige leerkrachten nodig en schoolleiders die hen steunen."

runst de frontoffice en de bediening. De Chinese Muur wordt onder hun leiding omgedoopt tot De Muur, en krijgt, met vijf andere restaurants, een Aziatische keuken en een Nederlands gezicht, waar mensen kunnen wokken en grillen volgens het concept 'all you can eat'.

"Het personeel ziet Harmen als topbaas die hen ziet en kent", weet Peter. "Ik kan zelf eigenlijk niets", sputtert Harmen tegen, maar hij weet tegelijkertijd dat mensen met veel plezier in zijn zes restaurants werken omdat ze vertrouwen krijgen en veel vrijheid. De succesvolle ondernemer vertelt dat hij inmiddels 350 mensen in dienst heeft, samen met zijn compagnon Jian Lan. "Ik wil mezelf en anderen graag ontwikkelen en uitdagen", vertelt Harmen die vanaf zijn veertiende altijd werkte naast zijn school en studie, en goed kan inschatten hoe hij zijn restaurants tot een succes kan maken. "Ik werk graag met mensen en probeer de juiste om me heen te verzamelen."

IMPACT

"Waarom vertelden ze me op school dat dit allemaal niet haalbaar was voor mij", verzucht Harmen, die nog steeds diep dankbaar is dat Peter op zijn pad kwam. Toen familieleden een jaar geleden zijn oud-leerkracht onverwacht tegen het lijf liepen, vroegen die zijn telefoonnummer zodat Harmen contact kon opnemen. Op 5 oktober 2019 zaten de mannen met hun echtgenotes samen aan tafel, en kon Harmen met zijn betrokken leerkracht delen hoeveel impact die heeft gehad op zijn leven, en dat hij zijn bijzondere loopbaan aan hém te danken heeft. Het emotioneert hem zeer: "Ik heb mezelf ontdekt en dat heeft m'n leven veranderd".

"Wat Harmen zegt ontroert me", lacht Peter terwijl Harmen achter een Japas-servet tegen de tranen vecht. "Ik vind het onbetaalbaar dat we ons weer aan elkaar kunnen verbinden." ■

Dit interview is begin februari gemaakt, voor het oplaaen van de coronacrisis.

Er kwam een melaatse naar Hem toe... en Jezus, innerlijk met ontferming bewogen, stak Zijn hand uit, raakte hem aan en zei: 'Ik wil het, word gereinigd!'

- Marcus 1 vers 41 en 42 -

'Nu weet ik: ook ik ben waardevol'

Als kind kreeg ze vlekken op haar huid. Het werd erger en erger en stukje bij beetje zag ze haar handen en voeten verdwijnen. „Mensen vonden me eng en omdat ik lepra bleek te hebben, ben ik verstoten”, vertelt Kajari.

„Ik verlangde naar een gezin, een lieve partner, een baan met collega's. Maar met lepra en een beschadigd lichaam was ik kansloos. Ik voelde me zo alleen en vroeg God of Hij me wilde wegnemen. Wat stelde mijn leven voor?”

„In het diepst van mijn ellende vonden medewerkers van het lepraziekenhuis Nilphamari mij. Ze behandelden mij liefdevol. Ik ben genezen. Het team hielp me een baan te vinden als schoonmaakster op een school. Nu kan ik mezelf onderhouden.”

„Inmiddels weet ik: ook ik ben waardevol. Lepra maakte me diep ongelukkig, maar dankzij de juiste hulp is mijn leven hersteld. De mensen die bijdroegen aan mijn genezing ben ik intens dankbaar.”

Elke twee minuten krijgt iemand de diagnose: 'jij hebt lepra'. **Leprazending heeft als doel om binnen nu en vijftien jaar leprabesmetting te stoppen.** Door (verstoten) leprapatiënten op te sporen; hen tijdig te diagnosticeren en behandelen; door inzet van nieuwe, preventieve medicatie; door het geven van goede voorlichting en scholing. **Maar het lukt niet zonder hulp van mensen zoals u.** Helpt u mee melaatsheid te stoppen?

Veel vrouwen zoals Kajari wachten dringend op hulp. Wilt u helpen?

GEEF DIRECT VIA
TIKKI€
Kies je eigen bedrag!

Met uw donatie geeft u voor herstel aan een mens met lepra. Ga naar leprazending.nl/christenunie en kies het bedrag dat u maandelijks wilt geven.

Wilt u eenmalig doneren?

- Scan de Tikkie QR-code met uw mobiel
- Of doneer online op leprazending.nl/christenunie
- Of maak een gift over naar NL49 INGB 0000 8898 89 o.v.v. 'CU Donatie'.

Dank u wel!

leprazending.nl

Algemeen Nut
Bevorderende Instelling
ANBI
GOED DOEL

WEEK het
van LEVEN

D.V. 8 tot en met
14 november 2020

Tijdens de Week van het Leven willen we met een liefdevolle videoboodschap en advertenties aandacht vragen voor vrouwen die onbedoeld zwanger zijn en voor hun ongeborn kindje.

MAAK DE CAMPAGNE MOGELIJK!

Bekijk de campagne op

weekvanhetleven.nl

Doe een gift op weekvanhetleven.nl

of maak een gift over naar NL07 RABO 0382 2947 77

t.n.v. Stichting Platform Zorg voor Leven

Namens de allerkleinsten en hun moeders: hartelijk dank!

Diederik van Dijk,

Voorzitter Platform Zorg voor Leven

scan de code en doneer

De Week van het Leven wordt onder verantwoordelijkheid van Platform Zorg voor Leven georganiseerd door de NPV - Zorg voor het leven, Schreeuw om Leven, de ChristenUnie, de SGP, Samen-Leven en de RMU, met steun van heel veel organisaties, bedrijven en personen die het leven een warm hart toedragen. Kijk op de website voor alle vrienden voor het leven.

Campagne

Beste ChristenUnie vrienden,

Wat een zegen om in een vrij land te wonen. Een land waar we onze stem mogen laten klinken tijdens de komende campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021.

En het gaat tijdens die verkiezingen echt ergens om. De coronacrisis en de economische gevolgen laten zien hoe kwetsbaar we zijn. Deze tijd laat zien dat we als Nederlanders - als het erop aan komt - zorg dragen voor elkaar. Initiatieven als *Niet Alleen* geven enorm veel hoop! Vanuit die hoop willen we campagne voeren. We willen bouwen aan een land waarin we omzien naar elkaar.

Tijdens de campagne kunnen we laten zien waar ons geloof ons toe drijft. Ik zou het geweldig vinden als we samen dat verhaal kunnen delen. Wilt u meedoen? Wilt u uw gaven en talenten inzetten? En bovenal: wilt u meebidden voor ons land?

Met uw gedrevenheid kunnen we een hoopvol realistische campagne beleven. Ik kijk er naar uit! Een groet in verbondenheid, ■

Gerrit van den Berg
Campagneleider TK2021

2020

12 SEPTEMBER

Lancering TV-spot
Bekijk de spot op christenunie.nl/tvspot

DECEMBER

Presentatie
verkiezingsprogramma

21-NOVEMBER

Partijcongres
met vaststelling
Kandidatenlijst

10 OKTOBER

Bekendmaking
voorstel
Kandidatenlijst

2021

Tijdslijn

17 MAART
Tweede Kamerverkiezingen

12 DECEMBER

Landelijke
ChristenUnie
actiedag

15 MAART

Gebedsbijeenkomst

13 MAART

Campagnezaterdag!

6 MAART

Campagnezaterdag!

EIND JANUARI

Partijcongres
met vaststelling
verkiezingsprogramma
& campagneaftrap

27 FEBRUARI

Campagnezaterdag!

De situatie rond het coronavirus maakt plannen maken ingewikkeld.
Dus nog meer dan anders zijn we flexibel en werken we met het
voorbehoud van Jakobus in ons achterhoofd.

HELPT U MEE MET ONZE CAMPAGNE VOOR DE TWEDE KAMERVERKIEZINGEN?

Achter de schermen wordt al weer druk gewerkt aan de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. Deze verkiezingen bepalen hoe ons land er na deze crisis uit komt te zien. Ongelofelijk belangrijk dus.

Wilt u ons helpen om een aansprekende en hoopgevende campagne te voeren? We zoeken daarvoor enthousiaste vrijwilligers voor veel verschillende taken. Bijvoorbeeld om te helpen met het beantwoorden van vragen op social media, verkiezingsposters op te hangen of om flyers uit te delen. Verder zijn

er chauffeurs nodig, vrijwilligers voor het belteam, partijbureauvrijwilligers voor de receptie en postverzending en natuurlijk bidders voor de gebedsteams.

Na aanmelding wordt telefonisch of via de mail contact met u opgenomen om uw beschikbaarheid en inzet verder te bespreken.

Bouwt u met ons mee aan een hoopvolle campagne? ■

► Kijk op www.christenunie.nl/doemee en meld u aan!

WAT VOOR VRIJWILLIGERS ZOEKEN WE?

We hebben hele diverse mensen nodig, voor hele diverse taken, onder andere:

- * *Praktische mensen voor hand- en spandiensten (bij bijeenkomsten, acties of op het partijbureau)*
- * *Mensen die de ChristenUnie standpunten kunnen uitleggen*
- * *Mensen die goed zijn in vormgeving, fotografie of video's monteren*
- * *Vrijwilligers voor de lokale campagne teams in eigen gemeente*
- * *Vrijwilligers die zich landelijk in willen zetten*
- * *Bidders: om al het werk te ondersteunen in gebed*

VRAGEN?

Wij geven graag meer informatie. Als u meer wilt weten over vrijwilligerswerk voor de ChristenUnie neem dan contact op met Anja Smits, onze vrijwilligerscoördinator via vrijwilligers@christenunie.nl.

Robbert-Jan in actie
(In het midden)

Hoe is het om campagnevrijwilliger te zijn?

“Mijn naam is Robbert-Jan, 24 jaar en ik woon samen met mijn vrouw in Zwolle. Voor de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen heb ik een paar keer geflyerd in Nunspeet en was ik campagneleider in Groningen. Daarbij heb ik veel mogen leren, een kijkje gekregen in de lokale politiek en mooie momenten meegemaakt.

Wat ik vooral heb geleerd is hoe belangrijk politiek is. Als student in Groningen speelt je leven zich vooral af in de binnenstad. Tijdens de campagne ga je juist in gesprek met mensen daarbuiten en kom je erachter hoe bevoorrecht je leventje als student is. Voor zoveel mensen is iedere dag een strijd, door armoede, onveiligheid of andere problemen. In zulke situaties wordt rechtvaardigheid heel concreet. Ook kom je tijdens de campagnes bij allerlei initiatieven waarmee mensen de wereld een stukje mooier maken. We gingen bijvoorbeeld op bezoek bij stichting Chavah, waar tienermoeders een woning en begeleiding krijgen. Het geeft hoop om te zien hoe mensen zich inzetten voor de ander.

Hiernaast krijg je een kijkje in de keuken bij de lokale politiek. Wat de thema's en wie de mensen zijn, dat was voor mij een grote onbekende. Mee-doen aan de campagne is een soort stoomcursus, waarbij je na een paar maanden helemaal 'up to date' bent.

Ten slotte was het campagnevoeren gevuld met mooie momenten, bijvoorbeeld het flyeren in Elspeet bij dikke vorst. Na twee uur was je verkleumd en dan moest je met stijve vingers die brievenbussen open zien te krijgen. We sloten af met een warme beker erwtensoep, die echt als geroepen kwam. Een ander hoogtepunt was de Colletour met Gert-Jan Segers in Groningen, waarbij hij met 150 studenten in gesprek ging en de avond werd afgesloten met tientallen dozen pizza's.

Met andere woorden, ik kan het dus van harte aanbevelen om een handje te helpen tijdens de campagne! Tegelijkertijd hoop ik dat je daarvoor kiest omdat je echt enthousiast bent over het verhaal van de ChristenUnie, niet alleen omdat het bijvoorbeeld leuk staat op je CV.

Zelf kies ik voor de ChristenUnie, omdat ze zich inzet voor een rechtvaardige samenleving vanuit haar christelijke identiteit. Die identiteit is hard nodig, omdat het christelijke perspectief op rechtvaardigheid zo'n waardevolle bijdrage is aan onze samenleving. Ook is het mooi dat de ChristenUnie, in theorie en steeds meer in de praktijk, een partij voor alle christenen is.” ■

Robbert-Jan van de Werken
Zwolle

ADVERTORIAL | COMPASSION NEDERLAND
 TEKST NELLEKE VAN SANTEN

bevrijdt kinderen van armoede
Compassion®
 in Jezus' naam

Kinderen beschermen tegen online seksuele uitbuiting

De harde gevolgen van COVID-19 worden steeds meer zichtbaar. De wereldwijde lockdown heeft ervoor gezorgd dat vooral kinderen in armoede kwetsbaar zijn en de gevolgen ondervinden: meer ondervoeding, grotere leerachterstanden en meer kans op geweld en seksueel misbruik.

Vanwege de lockdown zitten gezinnen die in armoede leven thuis zonder voedsel of inkomen. In een land als de Filipijnen worden sommige ouders tot wanhoop gedreven en zien geen andere uitweg dan hun kinderen te laten werken in de cyberseksindustrie. Ze zien dit als de enige manier om geld te verdienen en zo hun gezin van inkomen te voorzien.

‘De gevaren zijn reëel en wat we doen om de kinderen te beschermen, is ook reëel.’

Door de goedkope technologie, snelle internetverbinding en het makkelijke internationale betalingsverkeer zijn gezinnen een prooi voor criminelen. Volgens het Child Rights Network is het aantal online seksuele uitbuitingsmisdriven op de Filipijnen tijdens de quarantaineperiode verdrievoudigd.

Lokale kerk

Door de overheidsmaatregelen zijn de Compassion-projecten op de Filipijnen tijdelijk dicht. De kerkmedewerkers van Compassion bezoeken de kinderen waar mogelijk thuis en houden zoveel mogelijk contact om toe te zien op hun welzijn. Medewerkers zijn extra alert, houden toezicht om te voorkomen dat kinderen in misbruiksituaties terechtkomen en grijpen in geval van misbruik in. Zij bieden hulp en begeleiding en maken melding bij de lokale autoriteiten.

‘Onze programma’s zijn altijd gericht op de bescherming van kinderen’, vertelt Mary Ann Manzano van Compassion Filipijnen. ‘De gevaren zijn reëel en wat we doen om de kinderen te beschermen, is ook reëel.’

Armoede doorbreken

Als een kind in een gezin gesponsord wordt, ervaren de ouders minder financiële stress. Dit geeft meer rust en stabiliteit. Zij leren wat het belang van scholing is voor hun kind en krijgen training om meer inkomsten te genereren. Ook worden ouders geïnformeerd over de gevaren van de cyberseksindustrie.

Tijdens de lessen op het Compassion-project leren de kinderen wat gezonde grenzen zijn op seksueel vlak, en dat zij voor zichzelf mogen opkomen. Ouders en kinderen leren daarnaast met geld om te gaan en hoe ze hun toekomst beter kunnen plannen. Als jij een kind sponsort, wordt de spiraal van armoede doorbroken en kunnen we hen samen beschermen.

Bescherm ook een kind tegen uitbuiting.

Sponsor nu een kind op de Filipijnen.

www.compassion.nl/filipijnen

Agenda

* 21 NOVEMBER 2020
Partijcongres
met o.a. vaststelling Kandidatenlijst
www.christenunie.nl/congres

* 12 DECEMBER 2020
**Landelijke ChristenUnie
actiedag**

Tip

HET FELLOWSPROGRAMMA

Georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie

Voor jonge denkers die zoeken naar politieke verdieping. ■

► Kijk voor meer informatie & hoe te solliciteren op:
wi.christenunie.nl/fellows

Colofon

Redactie

Floris Spronk (eindredacteur),
Alma Broekmaat-Hagens,
Tjitske Kuiper-De Haan,
Gerben van Helden

Met medewerking van

Anne Paul Roukema |
www.inhisimage.nl
Joke Troost |
www.preciouspeoplefotografie.nl
Theanne Boer |
www.theanneboer.nl
Henrique Staal & Jaco Klamer |
www.klamer-staal.nl

Vormgeving

IDD

Contact

Postbus 439, 3800 AK
Amersfoort
Tel. 033 4226969
info@christenunie.nl
IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18
www.christenunie.nl/contact

CBB

ChristenUnie magazine verschijnt
in braille en audio bij het CBB
Tel. 0341 565 499

Druk

Vellendrukkerij BDU B.V.

Advertenties

Theo Wijbenga
Tel: 058-2987616
M : 06 51426179
theo.wijbenga@ndcmediagroep.nl

Het volgende ChristenUnie
magazine verschijnt in
december 2020

De advertenties in dit ma-
gazine vertegenwoordigen
niet automatisch de politieke
standpunten van de Christen-
Unie, maar worden geplaatst
om het maken van het maga-
zine te kunnen bekostigen.

Giften

De ChristenUnie steunen met uw gift?
IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18 t.n.v.
ChristenUnie te Amersfoort

Lidmaatschap

Het lidmaatschap valt
samen met het kalenderjaar.
Opzeggen kan alleen
schriftelijk voor 30 november
bij de ledenadministratie:
[ledenadministratie@christen-
unie.nl](mailto:ledenadministratie@christenunie.nl). Alle mutaties worden
door de ledenadministratie
per e-mail of per post aan u
bevestigd.

Persoonsgegevens en privacy

De ChristenUnie gaat zorg-
vuldig om met uw persoons-
gegevens. Meer informatie
hierover in onze privacyverkla-
ring op [www.christenunie.nl/
privacyverklaring](http://www.christenunie.nl/privacyverklaring). Vragen of
bezwaar? Mail of bel met het
Partijbureau.

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

*ChristenUnie magazine wordt
verpakt in biofolie. Werp deze
wikkels in de gift-container, voor
minimale milieubelasting.*

Help mee om het aantal leden te laten groeien!

Dankzij u bestaat de ChristenUnie. Velen van u steunen ons al jaren. Dank voor uw trouwe steun! Met uw contributie trainen we politiek talent, ondersteunen we onze politici en kunnen we campagne voeren. En wist u dat de overheid voor ieder lid subsidie geeft aan de partij? Met meer leden kunnen we dus nog veel meer werk verzetten.

Wilt u ons helpen om verder te groeien in aantal leden?

Zo kunnen we ook in 2021 een aansprekende en hoopgevende campagne voeren!

Vraag uw gezinsleden om ook lid te worden.

Een gezinslid (extra lid op hetzelfde adres) betaalt 7,40 per kwartaal.

Vraag bevriende ChristenUnie- stemmers om ook lid te worden

Een hoofdlid betaalt 14,50 per kwartaal.

Actie!

Welkomscadeau voor nieuwe leden:
Het boek 'De verloren Zoon'
van Gert-Jan Segers &
een reep chocolade om te delen.

Deze actie loopt tot en met 31 oktober 2020. Het tarief voor een gezinslid is 29,50 euro per jaar, voor een hoofdlid 58 euro.

Kijk voor meer informatie op www.christenunie.nl/welkom